

Aanvullend veldonderzoek

Stationsplein 1-5 te Enschede

Rapport

Aveco de Bondt BV

Holten - Amstelveen - Breda - Eindhoven - Nieuwegein

Postbus 64, 7450 AB Holten

T +31 88 004 82 12

info@avecodebondt.nl

avecodebondt.nl

Aanvullend veldonderzoek

naar het voorkomen van huismus, gierzwaluw en vleermuizen

project Herontwikkeling Stationsplein 1-5 te Enschede
projectnummer 221865
projectleider Dhr. ing. S.M.G. Barkel

datum 22 november 2022
referentie 221865_AdB_RAP_0020_v2.0

opdrachtgever Ten Brinke Vastgoedontwikkeling B.V.
postadres Twentepoort Oost 14
7609 RG Almelo
contactpersoon Dhr. B. ten Hove

status Definitief
versie 2
auteur Dhr. D. Tuitert

paraaf
gecontroleerd Dhr. ing. S.M.G. Barkel

Inhoudsopgave

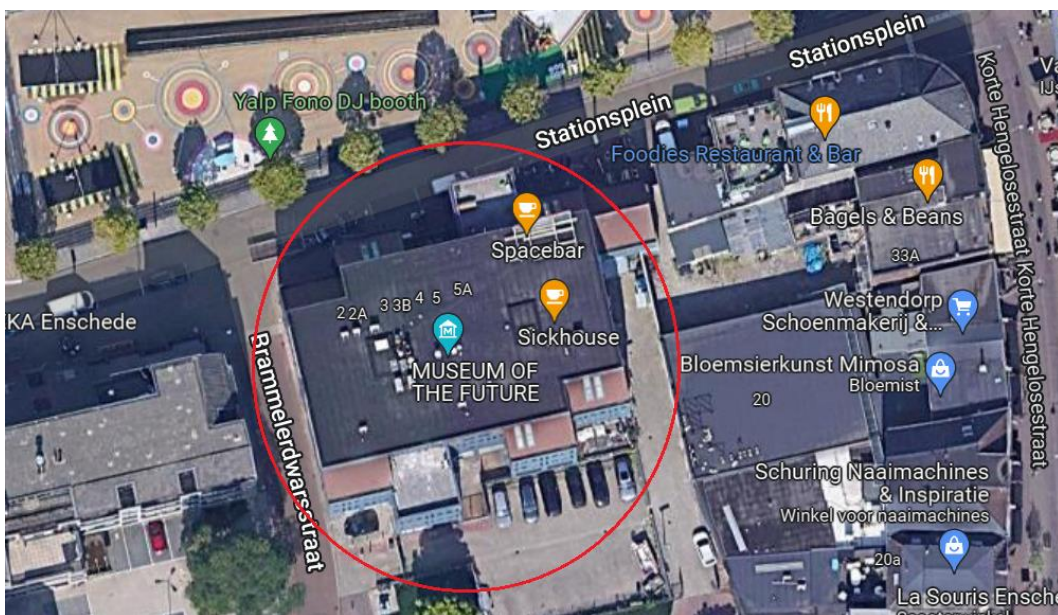
1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doelstelling	1
2	Werkwijze	2
2.1	Huismus	2
2.2	Gierzwaluw	2
2.3	Vleermuizen	2
3	Resultaten	3
3.1	Huismus	3
3.2	Gierzwaluw	3
3.3	Vleermuizen	3
4	Conclusie	5
4.1	Huismus	5
4.2	Gierzwaluw	5
4.3	Vleermuizen	5

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Voor het perceel Stationsplein 1-5 in het centrum van Enschede bestaan herontwikkelingsplannen. De plannen bestaan uit sloop van de huidige bebouwing en het realiseren van nieuwbouw. In opdracht van Ten Brinke Vastgoedontwikkeling B.V. is hiervoor een verkennend natuuronderzoek¹ uitgevoerd om de mogelijke effecten op beschermde soorten flora en fauna en Natura 2000-gebieden in het kader van de Wet natuurbescherming. Uit het verkennend natuuronderzoek komt naar voren dat aanvullend veldonderzoek nodig is naar de soort(groep)en huismus, gierzwaluw en vleermuizen. Voorliggend rapport bevat de uitkomsten van het aanvullend natuuronderzoek naar deze soort(groep)en.

Afbeelding 1.1: Locatie onderzoeksgebied.

1.2 Doelstelling

De doelstelling van dit onderzoek is om duidelijkheid te verkrijgen over de vraag of door de voorgenomen sloop van de bebouwing in het onderzoeksgebied verbodsbepalingen uit Wet natuurbescherming worden overtreden ten aanzien van beschermde soorten. Indien sprake is van een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming, dan is voor de ingreep een ontheffing vereist op grond van de Wet natuurbescherming. Indien geen sprake is van overtreding van de verbodsbepalingen, dan kunnen de werkzaamheden worden uitgevoerd zonder ontheffing.

¹ Aveco de Bondt, 'Verkennend natuuronderzoek Stationsplein 1-5 te Enschede', projectnummer 221865, versie 2 d.d. 7 september 2022.

2 Werkwijze

2.1 Huismus

De inventarisaties naar huismus zijn uitgevoerd door te kijken naar aanwezigheid van zingende huismusmannetjes, bedelende jongen en ander nestindicerend gedrag van de huismus zoals voedselvluchten of transport van nestmateriaal. Er zijn in totaal vier veldbezoeken uitgevoerd op 4, 10, 15 en 20 juni 2022. Ook tijdens de overige veldbezoeken is gelet op huismusactiviteit in het plangebied.

2.2 Gierzwaluw

De inventarisaties van gierzwaluw zijn uitgevoerd door te kijken naar aanwezigheid van roepende mannetjes, bedelende jongen en ander nestindicerend gedrag van de gierzwaluw zoals voedselvluchten. Er zijn in totaal drie avondbezoeken uitgevoerd op 4 en 20 juni en 13 juli 2022 onder goede weersomstandigheden (droog, weinig wind) door twee personen.

2.3 Vleermuizen

Het inventariseren van vleermuizen is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2021. Het aantal veldbezoeken is gebaseerd op de potentiële aanwezigheid van de volgende functies voor de gebouwbewonende vleermuissoorten:

- Kraam-/zomerverblijfplaats.
- Paarverblijfplaats.
- Massawinterverblijfplaats.

In totaal zijn zes veldbezoeken uitgevoerd, waarvan drie in voorjaar/zomer om kraamverblijven en/of zomerverblijven in kaart te brengen en drie in het najaar om potentiële paarverblijven en massawinterverblijven te kunnen vaststellen. Alle veldbezoeken zijn uitgevoerd onder droge weersomstandigheden. De veldbezoeken zijn met twee personen uitgevoerd. In onderstaande tabel zijn de data en weersomstandigheden van de veldbezoeken weergegeven.

Tabel 1: Data en weersomstandigheden van de vleermuisinventarisaties

Datum	Type inventarisatie	Tijden bezoek	Weersomstandigheden
04-06-2022	Zomer- en kraamverblijven	21.30 – 23.45 uur	16° Celsius, onbewolkt, windkracht 2
20-06-2022	Zomer- en kraamverblijven	21.40 – 00.00 uur	18° Celsius, onbewolkt, windkracht 2
14-07-2022	Zomer- en kraamverblijven	03.15 – 05.30 uur	12° Celsius, half bewolkt, windkracht 2
19-08-2022	Massawinter- en paarverblijven	00.00 – 02.00 uur	14° Celsius, half bewolkt, windkracht 2
06-09-2022	Massawinter- en paarverblijven	00.00 – 02.00 uur	15° Celsius, bewolkt, windkracht 2
30-09-2022	Paarverblijven	20.30 – 22.30 uur	13° Celsius, bewolkt, windkracht 3

De vleermuisinventarisaties zijn uitgevoerd met behulp van een Pettersson D240x batdetector, die ultrasone geluiden van vleermuizen omzet in voor mensen hoorbare tonen.

Daarnaast is er als aanvulling regelmatig gebruik gemaakt van een warmtebeeldkijker (Pulsar Helion XP28) waarmee onder meer het eventuele uit- of invliegen en de richting waarin de vleermuizen vliegen, ook met behulp van zicht, vastgesteld kan worden.

3 Resultaten

3.1 Huismus

Tijdens het onderzoek naar de huismus zijn geen huismussen in het onderzoeksgebied waargenomen. Er is geen nestindicerend gedrag van huismussen vastgesteld in de te slopen bebouwing. Aanwezigheid van nesten van huismus in de te slopen bebouwing kan op grond daarvan worden uitgesloten. Het onderzoeksgebied fungeert ook niet als essentieel leefgebied. Er zijn geen foeragerende huismussen waargenomen en er is geen dichte begroeiing aanwezig die kan dienen als slaapplek.

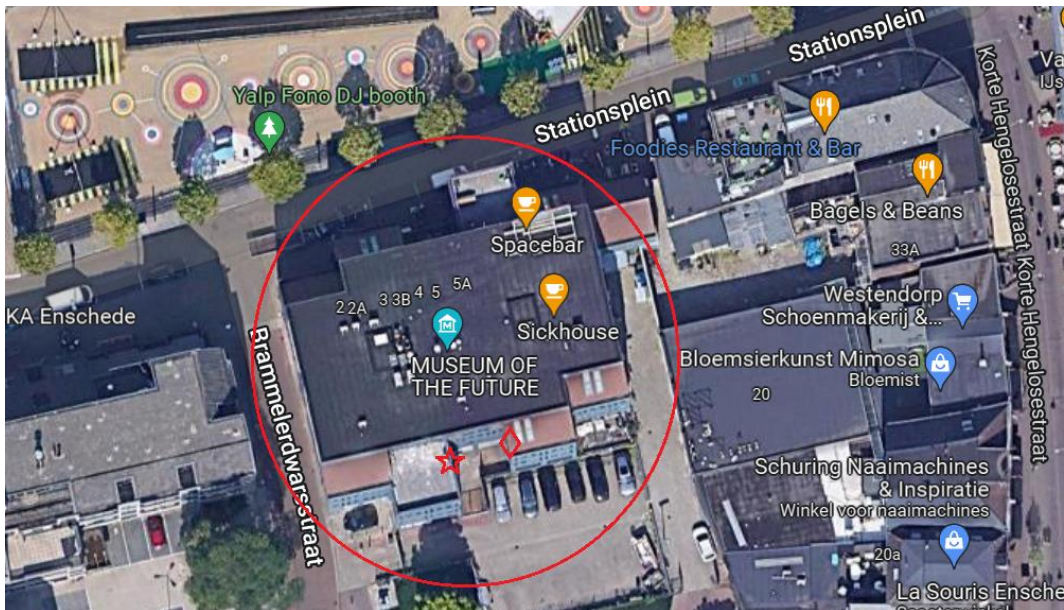
3.2 Gierzwaluw

Tijdens het onderzoek naar de gierzwaluwen zijn geen gierzwaluwen in het onderzoeksgebied waargenomen. Er is geen nestindicerend gedrag van gierzwaluwen vastgesteld in de te slopen bebouwing. Aanwezigheid van nesten van gierzwaluw in de te slopen bebouwing kan op grond daarvan worden uitgesloten. Boven het centrum van Enschede zijn wel enkele tientallen gierzwaluwen gezien en gehoord tijdens het veldonderzoek. Hier zijn waarschijnlijk wel nestplaatsen van gierzwaluwen aanwezig. Deze hebben geen binding met het onderzoeksgebied. De voorgenomen herontwikkeling heeft ook geen negatieve invloed op de functionaliteit van deze nestplaatsen van de gierzwaluw.

3.3 Vleermuizen

Tijdens het vleermuisonderzoek zijn geen kraamverblijfplaatsen of massawinterverblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen in het onderzoeksgebied. Er is geen middernachtzwermen waargenomen rondom het te slopen gebouw.

Tijdens de onderzoeksrondes in de zomer zijn twee zomerverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen aangetroffen (zie afbeelding 3.1). Ter plaatse van een verblijfplaats zijn twee exemplaren van de gewone dwergvleermuis aanwezig, ter plaatse van de andere verblijfplaats een solitair exemplaar. De dieren vliegen in onder de hoekgevelpannen aan de achterzijde van het gebouw. In het najaar is een roepend mannetje aangetroffen rondom het gebouw die af en toe aantikte bij de invliegplek van het solitaire dier dat in de zomer is vastgesteld. Vermoedelijk is hier jaarrond een mannetje aanwezig. De andere plek fungeert als zomerverblijfplaats. Omdat het gebouw vorstvrije ruimtes bevat wordt er vanuit gegaan dat dieren jaarrond aanwezig kunnen zijn, dus ook in de winterperiode.

Afbeelding 3.1: Locatie zomerverblijfplaats (rode ster) en zomer-/paarverblijfplaats (rode ruit) van gewone dwergvleermuizen in het onderzoeksgebied (rood omcirkeld).

Van essentieel foerageergebied van vleermuizen in het onderzoeksgebied is geen sprake. Er is nauwelijks opgaande begroeiing aanwezig die kan dienen als foerageergebied. Andere vleermuissoorten dan gewone dwergvleermuis zijn tijdens het vleermuisonderzoek niet waargenomen. Er zijn tijdens het vleermuisonderzoek geen vliegroutes van vleermuizen vastgesteld in of direct aangrenzend aan het onderzoeksgebied.

4 Conclusie

4.1 Huismus

De te slopen bebouwing fungeert niet als nestplaats voor de huismus en het onderzoeksgebied vormt geen essentieel foerageergebied voor de soort. De ingreep leidt derhalve niet tot een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van de huismus. Voor de huismus is geen ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming nodig.

4.2 Gierzwaluw

De te slopen bebouwing fungeert niet als nestplaats voor de gierzwaluw en het onderzoeksgebied vormt geen essentieel foerageergebied voor de soort. De ingreep leidt derhalve niet tot een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van de gierzwaluw. Voor de gierzwaluw is geen ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming nodig.

4.3 Vleermuizen

In de te slopen bebouwing is een zomerverblijfplaats van twee exemplaren van de gewone dwergvleermuis en een zomer- en paarverblijfplaats van een solitair mannetje gewone dwergvleermuis aanwezig. Beide verblijfplaatsen kunnen ook als winterverblijfplaats worden gebruikt. Van een massawinterverblijfplaats is geen sprake. Er is tijdens de zwermperiode in het najaar geen middernachtzwermen waargenomen. De sloop van de bebouwing in het onderzoeksgebied leidt tot een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming ten aanzien van de gewone dwergvleermuis. Hiervoor is een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

De ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming dient te worden aangevraagd bij de provincie Overijssel. De aanvraag zal daarna door de provincie Overijssel worden beoordeeld. Redelijkerwijs wordt verwacht dat de ontheffing zal worden verleend onder een aantal voorwaarden. Hierbij valt onder andere te denken aan het tijdig treffen van mitigerende maatregelen en het plaatsen van een aantal inbouwkasten in de gevel van de nieuwbouw.

